

**PROTOKÓŁ
KONTROLI KOMPLEKSOWEJ**

**przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Niegosławicach w dniach 27 i 29 września 2010 roku**

Działając zgodnie z art.3 i art.12 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206 z 2009 roku), art.22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.), Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. Nr 61, poz. 543 z 2005r. ze zm.)

Zespół kontrolny w składzie:

1. Krystyna Chabowska - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.- posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego 430-1/10 z dnia 16.09.2010 r. - Przewodniczący Zespołu;
2. Helena Wilk – Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 430-2/10 z dnia 16.09.2010 r.;
3. Anna Obiegło – Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 430-3/10 z dnia 16.09.2010 r.;
4. Teresa Ozimek – Starszy Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 430-4/10 z dnia 16.09.2010 r.;

(Dowód: akta kontroli str. 9-12)

przeprowadził w dniach 27 i 29 września 2010 r. kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Niegosławicach, zwanym w dalszej części Protokołu „Ośrodkiem”.

I. ZAKRES KONTROLI

W oparciu o art. 3 i art.12 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z 2009 roku), wojewoda sprawuje nadzór nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego oraz kontroluje wykonywanie zadań z zakresu administracji rządowej. W ramach nadzoru nad realizacją zadań samorządu gminnego, w tym nad jakością działań Ośrodka, jako jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz nad zgodnością zatrudnienia pracowników pomocy społecznej tej jednostki z wymaganymi kwalifikacjami - zgodnie z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. Nr 175 poz. 1362 z 2009r. ze zm.) - zakresem kontroli objęto:

1. sposób przyznawania i wypłacania zasiłków stałych oraz zasiłków okresowych - w oparciu o art. 37, art. 38 i art. 147 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.)

2. sposób udzielania pomocy w zakresie dożywiania -w oparciu o ustawę z dnia 29 grudnia 2005r. o *ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”* (Dz.U. z 2005r. Nr 267, poz.2259 ze zm.)

3. zgodność zatrudnienia kierownika oraz pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami -w oparciu o art.122 i art. 116 *ustawy z dnia 12 marca 2004.r o pomocy społecznej* (tj. Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.)

4. sposób realizacji przez jednostkę zadań własnych gminy oraz zadań zleconych gminie - *w oparciu o art. 17 i art. 18 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej* (t.j. Dz.U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.)

5. sposób przyznawania i opłacania składki zdrowotnej od zasiłków stałych – *w oparciu o ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz.1027 ze zm.).

(Dowód: akta kontroli str. 2-4)

Kontrola została przeprowadzona metodą losową i obejmowała dokumentację świadczeń przyznawanych w ramach systemu pomocy społecznej, zgodnie z tematyką kontroli wskazaną w Programie kontroli.

Dokonano wpisu do książki kontroli pod pozycją 2.

II. USTALENIA Z KONTROLI

1. Wykaz podstawowych aktów prawnych dot. działania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym przedmiotem kontroli :

- Ustawa z dnia 12 marca 2004r.o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) ;
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2005r. Nr 77, poz.672);
- Ustawa dnia 29 grudnia 2005r. o *ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania ”* (Dz.U. z 2005r. Nr 267, poz.2259 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. z w 2005r.Nr 189 poz. 1598);
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz.1071 z póź. zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 października 2007r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz.U. z 2007 Nr 201, poz. 1455) .

2. Informacje ogólne.

Jednostka kontrolowana:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Niegosławice 55
67-312 Niegosławice
NIP: 9241691565
Regon: 006090530

Ośrodek działa na podstawie:

- Uchwały Nr XXXI/12/93 Rady Gminy w Niegosławicach z dnia 29 czerwca 1993 roku w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej.
- Statutu - Uchwała Nr XX/96/2004 Rady Gminy w Niegosławicach z dnia 26 sierpnia 2004r. w sprawie nadania Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Niegosławicach.
- Uchwały Nr XVIII/90/2008 Rady Gminy Niegosławice z dnia 15 września 2008r. w sprawie zmiany statutu Ośrodka Pomocy Społecznej - *wprowadzone zmiany dotyczą realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Również zmiana dot. zadania w sprawach dodatków mieszkaniowych (Uchwała Nr VI/30/2007 z dnia 12 kwietnia 2007 r.).*
- Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Niegosławicach - Zarządzenie Nr 7/2006 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Niegosławicach z dnia 01 czerwca 2006 r.
- Upoważnienia kierownika - Zarządzenie Nr 0151/8/2010 Wójta Gminy Niegosławice z dnia 01 kwietnia 2010 r. w sprawie upoważnienia kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Niegosławicach do prowadzenia spraw i wydawania decyzji administracyjnych. Zarządzeniem Nr 0151/47/2008 Wójt Gminy Niegosławice z dnia 29 grudnia 2008r. powierzył pełnienie obowiązków kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Niegosławicach Pani Krystynie Grzybowskiej pracownikowi socjalnemu - do dnia zatrudnienia kierownika. Pani Grzybowska została zatrudniona w drodze naboru na stanowisko kierownika Ośrodka z dniem 01 kwietnia 2010 r.
- Upoważnienia pracownika - Zarządzenie Nr 0151/10/2010 Wójta Gminy Niegosławice z dnia 09 kwietnia 2010 r. w sprawie upoważnienia pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Niegosławicach Pani Grażyny Kozak do prowadzenia spraw i wydawania decyzji administracyjnych.

Organizacja pracy Ośrodka Pomocy Społecznej.

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Niegosławicach czynny jest: w poniedziałek od godz. od 8⁰⁰ do 16⁰⁰ a od wtorku do piątku od godz. 7³⁰ do 15³⁰.
Teren podzielony jest na 2 rejony opiekuńcze.

Pracownicy socjalni pełnią dyżury w Ośrodku i przyjmują klientów w poniedziałek od 8⁰⁰ do 11⁰⁰, a w pozostałe dni robocze od godz. 7³⁰ do godz. 11⁰⁰.

Dojazd w teren odbywa się prywatnymi samochodami, pracownicy socjalni mają przyznany ryczałt, miesięczny limit wynosi 150 km.

Ośrodek prowadzi ewidencję wyjść w środowisko – średnio w miesiącu odnotowano 18 wyjść w środowisko do rodzin w ramach pracy socjalnej.

Ośrodek prowadzi rejestr pism wpływających oraz wizyt osobistych.

Decyzje administracyjne doręczane są listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub osobiście. Rygor natychmiastowej wykonalności nadawany jest decyzjom przyznającym świadczenie pieniężne (zasilek okresowy).

Świadczenia z pomocy społecznej są wypłacane w Banku Spółdzielczym Przemków filia Niegosławice lub na konto świadczeniobiorców.

Ośrodek nie ma możliwości korzystania z porad radcy prawnego.

Warunki lokalowe - Ośrodek zajmuje 4 pomieszczenia biurowe, z czego jedno pomieszczenie zajmuje dwóch pracowników socjalnych, co tym samym utrudnia swobodne przedstawianie problemów i prowadzenie rozmowy z klientami, nie jest również zachowana ochrona danych osobowych osób ubiegających się o pomoc.

W ocenie kierownika i pracowników Ośrodka warunki pracy są niewystarczające.

(Dowód: akta kontroli str.33-34)

Zatrudnienie w OPS – kwalifikacje pracowników - zgodnie z wymogami ustawy o pomocy społecznej.

Ośrodek łącznie zatrudnia 6 pracowników w tym: kierownika, inspektora ds. kadr i sprawozdawczości, referenta ds. świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i dodatków mieszkaniowych oraz dwóch pracowników socjalnych. Czterech pracowników zatrudnionych jest w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy, 1 pracownik (księgowy) zatrudniona jest na umowę-zlecenie do dnia 30.06.2011r., 1 pracownik socjalny zatrudniony jest w pełnym wymiarze czasu pracy na czas określony do dnia 31.03.2010 r.

Gmina liczy 4.734 mieszkańców, dwóch pracowników realizuje pracę socjalną w środowisku. Ośrodek nie spełnia wymogu zatrudnienia pracowników socjalnych w stosunku do liczby ludności określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, iż Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców nie mniej niż 3 pracowników.

Na dzień kontroli wskaźnik zatrudnienia wynosił: 1 pracownik socjalny na 2.367 mieszkańców, a do uzyskania ustawowego wymogu niezbędnym jest dodatkowe zatrudnienie pracownika socjalnego.

Kadra - kwalifikacje i szkolenia.

1. Kierownik – zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony. Posiada 30 letni staż pracy w pomocy społecznej.

- Ukończyła Medyczne Studium Zawodowe w Zielonej Górze, Wydział Pracowników Socjalnych uzyskując tytuł pracownika socjalnego w 1980 r.

- Zespół Szkół Społecznych w Toruniu, uzyskując specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej w 2009 r.

W okresie ostatnich 10-ciu lat odbyła 5 merytorycznych szkoleń, ostatnie w 2005 r.

Spełnia wymogi ustawy o pomocy społecznej w zakresie wymaganych kwalifikacji.

Zbyt rzadko uczestniczy w szkoleniach.

2. Pracownik socjalny – zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na czas nieokreślony. Posiada 9 letni staż pracy w tym 3 lata w pomocy społecznej.

- Ukończyła Uniwersytet Zielonogórski w Zielonej Górze, Wydział Nauk Pedagogicznych i Społecznych na kierunku pedagogika w zakresie pracy socjalnej w 2005 r.
- Uniwersytet Zielonogórski w Zielonej Górze, Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu w zakresie organizacji i zarządzania instytucjami pomocy społecznej w 2010 r.

W okresie zatrudnienia systematycznie uczestniczyła w szkoleniach.

Spełnia wymogi ustawy o pomocy społecznej w zakresie wymaganych kwalifikacji.

3. Pracownik socjalny – zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na czas określony od dnia 1.04.2009 do 31.03.2010 r. w ramach prac interwencyjnych na stanowisku pomocy administracyjnej natomiast od dnia 1.04.2010 do 31.03.2011 r. jako pracownik socjalny.

- Ukończyła Szkołę Policealną w Nowej Soli w zawodzie pracownik socjalny w 2005 r.

Spełnia wymogi ustawy o pomocy społecznej w zakresie wymaganych kwalifikacji.

(Dowód: akta kontroli str.30-32,32a-c)

3. Realizacja zadań własnych i zleconych gminie

Obszarem działania Ośrodka Pomocy Społecznej jest teren gminy Niegosławice, który zamieszkuje 4.734 mieszkańców (stan na dzień 31 grudnia 2009 r.). Teren podzielony jest na 11 sołectw: Bukowica • Gościeszowice • Krzywczyce • Mycielin • Niegosławice • Nowa Jabłona • Przeclaw • Rudziny • Stara Jabłona • Sucha Dolna • Zimna Brzeźnica.

W I półroczu 2010 r. środowiskową pomocą społeczną objętych było 627 osób z 216 rodzin. Decyzje przyznano dla 324 osób. Rodziny te korzystały z pomocy społecznej w ramach zadań własnych. Ośrodek nie przyznawał pomocy w ramach zadań zleconych.

Podczas kontroli dokonano oceny zasadności przyznawania świadczeń oraz prawidłowości prowadzenia dokumentacji **zasiłków stałych, okresowych, dożywiania** - na podstawie losowo wybranej dokumentacji świadczeniobiorców.

Zasiłki stałe

W 2009 roku pomocy w formie zasiłku stałego udzielono dla 48 rodzin na kwotę 153.035 zł.

W okresie od stycznia br. do dnia kontroli Ośrodek przyznał zasiłek stały dla 60 rodzin na kwotę 149.430zł.

Za osoby pobierające zasiłek stały – Ośrodek opłaca składkę zdrowotną. W 2009 roku pomocy w tej formie udzielono dla 38 osób na kwotę 11.368 zł, natomiast od stycznia 2010r. do dnia kontroli składki opłacono dla 50 osób na kwotę 10.474 zł.

Kontrolą objęto dokumentację 11 osób korzystających z pomocy w formie zasiłku stałego (22%). Na 11 skontrolowanych akt świadczeniobiorców zasiłków stałych, w 9 przypadkach Ośrodek opłacił składkę zdrowotną.

W podstawie prawnej na decyzjach przyznających zasiłek stały wraz ze składką zdrowotną – Ośrodek powołuje się na ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.). Zasiłki stałe zostały przyznane osobom uprawnionym w wysokościach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Zasiłki stałe ocenia się jako zasadnie przyznane na podstawie art.37 ustawy o pomocy społecznej. Zasiłki przyznawane są na podstawie rodzinnych wywiadów środowiskowych, zaświadczeń o dochodach osób w rodzinie oraz ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności. Konstrukcja decyzji zgodna z wymogami art. 107 Kpa.

W skontrolowanych dokumentach świadczeniobiorców nie stwierdzono nieprawidłowości w wydanych decyzjach.

(Dowód: akta kontroli str.83)

Zasiłki okresowe

W roku 2009 zasiłki przyznano dla 130 rodzin na kwotę 249.847 zł, natomiast w okresie od stycznia br. do dnia kontroli Ośrodek przyznał zasiłek okresowy dla 113 rodzin na kwotę 181.588 zł. Wysokość zasiłków okresowych została ustalona prawidłowo tj. w wysokości 50% różnicy między kwotą kryterium dochodowego rodziny (osoby), a posiadany dochodem rodziny (osoby). Zasiłki okresowe wypłacane są tylko ze środków budżetu państwa. Gmina nie przeznaczyła środków własnych na wypłatę tego świadczenia.

Kontrolą objęto dokumentację 18 rodzin korzystających z tej formy pomocy (36 %). Zasiłki okresowe zostały przyznane na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej. Skontrolowane świadczenia ocenia się jako zasadnie przyznane. Wszystkie rodziny spełniają kryterium dochodowe wynikające z w/w ustawy. Ponadto zostały udokumentowane powody przyznawania zasiłków - bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba. Konstrukcja decyzji zgodna z wymogami art. 107 Kpa. W skontrolowanych dokumentach świadczeniobiorców stwierdzono, iż w wydanych decyzjach, brak jest nazw miesięcy, na które przyznana jest pomoc (jest: „...przyznać świadczenie na okres 2 m-cy”). Udzielono instruktażu i tym samym odstępuje się od wydania zalecenia.

(Dowód: akta kontroli str.84)

Dożywianie

Pomoc w formie dożywiania - zgodnie z zapisami ustawy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005r. Nr 267, poz. 2259 ze zmianami) - przyznana jest w formie bezpłatnych posiłków oraz zasiłków celowych na zakup żywności.

Gmina na realizację zadania na rok 2010 zaplanowała środki finansowe w wysokości 117.000 zł, w tym deklarowany 21,4%-owy udział środków własnych - 25.000 zł. oraz 92.000 zł – środki pozyskane z budżetu państwa w ramach dotacji celowej.

Od stycznia br. do dnia kontroli Ośrodek przyznał pomoc w formie posiłku dla 124 dzieci, w tym: w tym pełny obiad dla 7 dzieci, jedno gorące danie dla 115 dzieci, całodzienne wyżywienie dla 2 dzieci. Średni koszt 1 posiłku wyniósł 5,00 zł.

Dożywianie prowadzone jest w punktach:

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Szprotawie
- Zespół Placówek Wychowawczych w Głogowie
- Stołówka „Temir” w Szprotawie.
- Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Henrykowie
- Zespół Szkół w Nowym Miasteczku.

Ośrodek w ramach realizacji Programu przyznaje także pomoc w formie zasiłków celowych przeznaczonych na zakup posiłku lub żywności. Z tej formy pomocy skorzystało 51 rodzin, a średnia wysokość jednego świadczenia wynosiła ca' 142 zł.

Kontrolą objęto dokumentację 12 rodzin, tj. 24%. Skontrolowane świadczenia ocenia się jako zasadnie przyznane. Wszystkie rodziny spełniają kryterium dochodowe wynikające z zapisów ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Wnioski o przyznanie wsparcia rozpatrywane są terminowo, a świadczenia przyznawane są od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W skontrolowanych dokumentach świadczeniobiorców stwierdzono, iż w wydanych na posiłek w szkole decyzjach, brak jest nazwy szkoły oraz

rodzaju posiłku. Udzielono instruktażu w dniu kontroli i tym samym odstępuje się od wydania zalecenia.

(Dowód: akta kontroli str.85-86)

Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobie tego pozbawionej - Na terenie gminy nie funkcjonuje schronisko ani noclegownia dla osób bezdomnych. W przypadku zgłoszenia się osoby bezdomnej – Ośrodek kieruje do najbliższej placówki i opłaca koszty pobytu. W okresie zimy 2009/2010 z pomocy skorzystała 1 osoba (mężczyzna), koszt pobytu wyniósł 1.112 zł. Pomoc w formie odzieży nie była realizowana, ponieważ nie było takiego zgłoszenia. Pomoc w formie posiłku opisana jest w punkcie „Dożywianie”.

(Dowód: akta kontroli str.36)

Praca socjalna, działania na rzecz rozwoju systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

Gmina posiada "Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Niegosławice na lata 2006 – 2013"- przyjętą Uchwałą Nr XXXIX/181/2006 Rady Gminy Niegosławice z dnia 21 sierpnia 2006 r. Strategia zawiera: diagnozę problemów i zagrożeń dotyczących mieszkańców gminy (przede wszystkim należy do nich ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych), analizę strategiczną SWOT, mocnych i słabych stron, a także określone cele strategiczne, cele szczegółowe, sposób realizacji celów i plan pomocy w odniesieniu grup klientów doświadczających poszczególnych problemów społecznych.

(Dowód: akta kontroli str. 57-82)

Nie opracowano i nie przyjęto gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

W toku kontroli przeanalizowano rejestr „Praca socjalna 2007-2010”. Rejestr zawierał dane personalne klienta, krótki opis sprawy i podjętych czynności. W 2009 r. odnotowano 38 spraw dotyczących 77 osób; w 2010 r. odnotowano 31 spraw dotyczących 76 osób. Praca socjalna w odniesieniu do tych klientów dotyczyła m.in.: udzielania informacji o możliwości uzyskania stopnia niepełnosprawności, złożenia wniosków o pomoc finansową dla kombatantów, ustalenia możliwości powrotu do domu rodzinnego dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej, uzyskania zwolnienia z opłat za pobyt dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, uzyskania dodatku mieszkaniowego, kompletowania dokumentacji do domu pomocy społecznej, kierowania dzieci na wypoczynek letni, przyznawania pomocy usługowej w ramach prac społecznie użytecznych, ponadto przygotowywano informacje o sytuacji klienta do Sądu, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Praca socjalna ukierunkowana jest na pobudzanie aktywności społecznej i zawodowej, dlatego pracownicy socjalni zawierają z klientami kontrakty socjalne.

(Dowód: akta kontroli str38-39)

W latach 2009 i 2010 do dnia kontroli Ośrodek zawarł 6 kontraktów socjalnych. Przeanalizowano 100% dokumentacji.

(Dowód: akta kontroli wykaz str. 45)

Z analizy kontraktów wynika, że w 5 przypadkach powodem ich zawarcia było bezrobocie, w tym długotrwałe oraz ubóstwo. Problemami współwystępującymi był alkoholizm, bezradność w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego, bierność. W jednym przypadku głównym powodem zawarcia kontraktu była niepełnosprawność, niski dochód oraz bezradność w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego. W kontraktach określono możliwości i ograniczenia klientów w wyjściu z trudnej sytuacji życiowej

Cele główne planowanych oddziaływań obejmowały: powrót dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej do domu rodzinnego, wyjście rodziny z trudnej sytuacji życiowej i jej usamodzielnienie, objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym, uzyskanie świadczeń emerytalnych, uzyskanie środków niezbędnych na funkcjonowanie rodziny, uzyskanie alimentów na dzieci. Także cele szczegółowe podejmowanych działań – zindywidualizowane w zależności od sytuacji i możliwości klienta. Działania podejmowane w kierunku realizacji celów głównych i szczegółowych zostały zaplanowane z uwzględnieniem wszystkich niezbędnych czynności zarówno klienta, jak i pracownika socjalnego.

Połowa kontraktów została zakończona, pozostałe – w toku.

Przy współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żaganiu dzieci z rodzin ubogich rokrocznie są wysyłane na zorganizowany wypoczynek letni. W 2009 r. z kolonii skorzystało 10 dzieci; w 2010 – 12 dzieci.

(Dowód: akta kontroli str.46-50)

Prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub w mieszkaniach chronionych.

Gmina nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego wpisanych do rejestru Wojewody Lubuskiego. Funkcjonuje świetlica socjoterapeutyczna finansowana ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; z jej oferty w okresie 2009 – 2010 r. skorzystało 136 dzieci.

(Dowód: akta kontroli str.38)

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Nie opracowano i nie przyjęto gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W toku kontroli przeanalizowano dokumentację pn. „Zgłoszenia Policji – interwencje wobec przemocy” prowadzonej od 2007 r. Teczka zawiera informacje Policji o interwencjach domowych i założeniu „Niebieskiej Karty”. W 2009 r. odnotowano 1 zgłoszenie; w 2010 r. – 4 zgłoszenia. Z analizowanej dokumentacji wynika, że pracownicy OPS wchodzili w rodziny dotknięte przemocą domową, udzielali porad o możliwości złożenia wniosku do GKRPA, Sądu, o pomoc finansową.

Usługi opiekuńcze.

Szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz tryb pobierania odpłatności uregulowane zostały Uchwałą Nr XIX/91/2004 Rady Gminy w Niegosławicach z dnia 03.08.2004 r.

Osoby samotne wymagające całodobowej opieki są kierowane do domów pomocy społecznej, za które Ośrodek ponosi odpłatność, natomiast osoby starsze wymagające opieki i usług mają

zapewnioną pomoc ze strony rodziny i osób zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych i prac interwencyjnych.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż w rejestrze wywiadów środowiskowych znajdują się wpisy dotyczące usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania podopiecznych. Zgodnie z rejestrem w 2009 r. usługi świadczone u dwóch osób po 2 godziny dziennie, natomiast 2010 r. - do dnia kontroli - usługi świadczone u 1 osoby po 2 godziny dziennie. Gmina na ten cel nie planuje środków natomiast współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Żaganiu pozyskując bezrobotnych.

Zapotrzebowanie na tę formę zatrudnienia bezrobotnych Ośrodek zgłasza do ogólnego zapotrzebowania, które przygotowywane jest w Urzędzie Gminy. Doboru bezrobotnych i zgłoszenia osób, u których należy świadczyć pomoc w formie usług dokonują sołtysi.

Ośrodek Pomocy Społecznej nie prowadzi dokumentacji związanej z usługami opiekuńczymi w myśl art. 50 ust. 1 – 5 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

W szczególności brak zastosowania art. 50 ust. 5 cytowanej ustawy, zgodnie z którym ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

Zaleca się postępowanie w sprawie usług opiekuńczych zgodnie z art. 50 ust 1 – 5 w/w ustawy.

(Dowód: akta kontroli str.23-26,38)

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Na terenie gminy do dnia kontroli nie było żadnych zgłoszeń o przyznanie pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. 1 osoba wymagająca całodobowej opieki umieszczona została w Zakładzie Opiekuńczo –Lecznicznym w Ciborzu i przebywa tam od 2007 roku.

Ponadto z informacji uzyskanej od kierownika wynika, że pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielają pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w formie poradnictwa i informacji o adresach placówek działających na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi, współpracują z pielęgniarką środowiskową i lekarzem rodzinnym. Osoby z zaburzeniami psychicznymi to na ogół osoby, które funkcjonują w rodzinach i nie wymagają wsparcia ze strony OPS, natomiast osoby samotne nie wyrażają chęci na usługi i kierowanie do ośrodków wsparcia.

(Dowód: akta kontroli str.42)

Kierowanie do Domu Pomocy Społecznej

W placówkach na terenie województwa lubuskiego przebywa 7 osób, a 1 osoba otrzymała skierowanie do Domu Pomocy Społecznej w Obornikach Śląskich. Ośrodek Pomocy Społecznej ponosi odpłatność za pobyt w/w osób w DPS.

W 2010 r. skierowanie do domów pomocy społecznej posiadało 8 mieszkańców gminy. W 2009 r. w domach pomocy społecznej przebywało 7 osób a dofinansowanie wyniosło 115.100,- zł. W 2010 r. w budżecie gminy na dopłaty do utrzymania w DPS zaplanowano kwotę 150.000,- zł, do dnia kontroli wydatkowano 111.732,-zł, a przewidywane wykonanie wynosić będzie 154.400,-zł.

W toku czynności kontrolnych skontrolowano dokumentację 6 osób, tj:

Dokumentacja akt sprawy jest kompletna i zawiera wszystkie wymagane dokumenty tj: wnioski o umieszczenie w domu pomocy społecznej, decyzje o skierowaniu do dps, decyzje

o umieszczeniu w dps, decyzje o ustaleniu odpłatności za pobyt w dps, decyzje zmieniająca wysokość odpłatności.

W trakcie wywiadów środowiskowych ustalono sytuację rodzinną oraz źródła dochodów osób kierowanych. W przypadku osób posiadających rodzinę przeprowadzone zostały wywiady u osób zobowiązanych do alimentacji.

W trakcie kontroli dokumentacji ustalono, iż w jednym przypadku decyzja o skierowaniu do domu pomocy społecznej wydana została około dwóch miesięcy wcześniej niż wyrażona przez podopiecznego zgoda na skierowanie do dps.

(Dowód: akta kontroli str. 87-90)

Działania na rzecz środowiska lokalnego

OPS dzięki środkom uzyskanym z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki realizuje w 2010r. „Program aktywizacji społeczno-zawodowej w Gminie Niegosławice”. Beneficjentami projektu są osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Celem projektu jest zwiększenie aktywności społecznej, zawodowej, zwiększenie szansy na zatrudnienie dzięki nabyciu nowych kwalifikacji zawodowych oraz aktywizacja i integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach projektu uczestnicy zostali objęci poradnictwem, zajęciami aktywizującymi, warsztatami autoprezentacji i estetyki zewnętrznej oraz zajęciami mającymi na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych w zakresie: fryzjerstwa, umiejętności kulinarnych, układania stroików.

(Dowód: akta kontroli str.51-56)

III. Wnioski

W zakresie organizacji i funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej:

- Ośrodek nie spełnia wymogu zatrudnienia pracowników socjalnych określonego w art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 ze zm.);
- Liczba pomieszczeń zajmowanych przez Ośrodek jest niewystarczająca w stosunku do liczby zatrudnionych pracowników. Brak jest odpowiednich warunków do przeprowadzania rozmów z klientami pomocy społecznej.
- W zakresie realizacji zadań własnych Ośrodek Pomocy Społecznej **nie realizuje** następujących zadań wskazanych w art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej:
- Biletu kredytowanego - w razie wystąpienia potrzeby jest przyznawany zasiłek celowy;
- Ośrodek nie prowadzi dokumentacji i nie sprawuje nadzoru nad realizacją usług opiekuńczych.
- Opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale i ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującym matką, ojcem lub rodzeństwem – do dnia kontroli nie było zgłoszeń.
- Zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego - do dnia kontroli nie odnotowano zgłoszeń.
- Przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia - do dnia kontroli nie odnotowano zgłoszeń w w/w sprawie;

φ

Clif
WJ
Czerwinski

- Prowadzenia i zapewnienia miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub w mieszkaniach chronionych;
- Tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.
- Sprawienie pogrzebu - do dnia kontroli nie odnotowano zgłoszeń.
- Gromadzenie dokumentacji osób kierowanych do domu pomocy społecznej powinno odbywać się z zachowaniem terminów oraz uwzględnieniem sytuacji osoby kierowanej.

Pozostałe zadania są realizowane zgodnie z art. 17 ust.1 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).

W zakresie realizacji zadań własnych Ośrodek **nie realizuje** następujących zadań wskazanych w art.17 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej:

- Przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze – do dnia kontroli nie wpłynął żaden wniosek w sprawie;
- Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających wsparcia – w gminie nie występują wymienione instytucje, osoby wymagające wsparcia kierowane są do Domów Pomocy Społecznej na obszarze lub poza terenem województwa;
- Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art.5a.- do dnia kontroli nie wpłynął żaden wniosek.

Pozostałe zadania są realizowane zgodnie z art. 17 ust. 2 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz.1362 ze zm.).

W zakresie zadań zleconych - Ośrodek **nie realizuje** następujących zadań określonych w art. 18 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej:

- Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi- na terenie gminy do dnia kontroli nie było żadnych zgłoszeń o przyznanie pomocy;
- Przyznanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną – nie ogłoszono kłeski.

Pozostałe zadania są realizowane zgodnie z art. 18 Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.).

(Dowód: akta kontroli str.35-44)

W zakresie realizacji zadań wynikających z Art. 6 pkt 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 29 lipca 2005 r. (Dz.U. Nr 180 poz. 1943)

- Nie opracowano i nie przyjęto uchwałą gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

Na tym kontrolę zakończono.

Pouczenie

Na podstawie § 16 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z 2005r. ze zm.) Kierownik jednostki może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny odmowy. Odmowa podpisania protokołu przez kierownika jednostki nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.

Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Pisemne zastrzeżenie do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów. Zespół inspektorów przeprowadza dodatkowe czynności kontrolne, jeżeli z analizy zastrzeżeń wynika potrzeba ich podjęcia. Z przeprowadzonych dodatkowych czynności kontrolnych sporządza się protokół.

Jeżeli zespół inspektorów stwierdzi zasadność zastrzeżeń, dokonuje zmian w protokole kontroli. W razie nieuwzględniania zastrzeżeń, w całości lub części, zespół inspektorów zajmuje stanowisko na piśmie i przekazuje je do akceptacji Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego. Stanowisko w sprawie zgłoszonych zastrzeżeń przekazuje się kierownikowi jednostki podlegającej kontroli.

Protokół niniejszy sporządzono w czterech jednobrzmiących egzemplarzach i zaparafowano na każdej stronie.

Jeden egzemplarz otrzymuje:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Niegosławicach;
2. Wójt Gminy Niegosławice;
3. Wydział Nadzoru i Kontroli LUW;
4. Wydział Polityki Społecznej LUW wraz z załącznikami – a/a

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej

Niegosławice

Krystyna Grzybowska

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej

Krystyna Grzybowska

Niegosławice, dn. 05.11.2010

Zespół kontrolny:

1. *Krystyna Chabowska*

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Krystyna Chabowska

2. *Helena Wilk*

ST. INSPEKTOR
w Wydziale Polityki Społecznej

Helena Wilk

3. *Anna Obiegło*

Obiegło

4. *Teresa Ozimek*

T. Ozimek

Gorzów Wlkp. dn. 28.10.10